

[Madsen-Mygdal.]

Minister slet ikke kan opstille nogen Mod-sætning mellem det Standpunkt, vi den Gang tog, og det Standpunkt, vi nu har taget. Det er jo noget ganske andet, der nu er Tale om. Det er en almindelig Socialisering i et meget hurtigt Tempo af al dansk Landbrugsjord, der her er foreslaaet. Noget saadant har Venstre aldrig givet Tilslutning til.

Og naar den højtærede Minister og flere andre Talere har villet hævde, at Venstre den Gang var villigt til at gaa med til Ekspropriationsbestemmelsen, er dette jo ogsaa ganske urigtigt. Hvis Venstre var gaaet med, saa havde vi haft Ekspropriationsbestemmelsen. Naar vi ikke har den, er det netop det bedste Vidnesbyrd om, at Venstre ikke ønskede at gaa ind paa Ekspropriationsbestemmelsen.

Den højtærede Minister citerede ogsaa, hvad Brorsen harsagt. Jeg ser imidlertid ikke rettere end, at hvad Brorsen har sagt om Muligheden for en Ekspropriation, hvor det virkelig kræves af Almenvellet, og til fuld Erstatning, er ganske det samme, som jeg har sagt, og som Grundloven siger, og som vi alle sammen maa være enige om.

Saa talte den højtærede Landbrugsminister om det lykkelige i, at man kunde fritage den mindre Landbruger for Paavirkningerne af Konjunktursvingningerne; saa havde han kun sit Arbejde, saa var han fri for at tænke paa disse Konjunktursvingninger. Det er muligt, det vilde være en Lykke, om Landbrugsministeren og hans Parti kunde fritage den mindre Landbruger for Virkningerne af Konjunktursvingningerne. Men det er ganske overflødigt at diskutere, om det vilde være en Lykke for ham eller ikke, for det kan ingen fritage ham for. Det kan Landbrugsministeren ikke gøre, og det kan hele Rigsdagen, selv om vi enstemmigt vedtager det, heller ikke, hvis det da er Landbrug, han skal drive.

Tror den højtærede Minister virkelig ikke, at en Husmand, der har faaet Jord efter 4. Oktober-Loven, er underkastet Virkningerne af Konjunktursvingningerne? Selvfølgelig er han det. Om Smørret gaar op eller ned, om Flæsken gaar op eller ned, om det, han skal købe, gaar op eller ned, om Tariffønningerne gaar op eller ned for det Arbejde, han skal have udført paa sine Bygninger, hvis han ikke selv kan gøre det — alt dette paavirker ogsaa hans Brug. Naar man ser f. Eks., at Prisen paa Smaagrise kan svinge 20 Kr. i Løbet af 3 Maaneder — og det er jo en Produktion, der i høj Grad har Interesse for Smaabrugeren —, saa vil

man forstaa, at han i allerhøjeste Grad er underkastet Paavirkningerne fra Konjunktursvingningerne.

Selve Jorden, som man har fæstet sig saa stærkt ved, er i Virkeligheden undergivet meget ringe Svingninger i Forhold til de Svingninger, de andre Produktionsmidler er underkastede. Og hvis vedkommende skal fortsætte som offentlig Fæster, melder sig det Spørgsmaal, om det er Meningen, at der skal fastsættes en endelig Rente. Hvis vi fastsætter en endelig Rente, er der ingen Svingninger der, men da Jorden svinger saa lidt i Værdi — i Virkeligheden er det den, der har svinget mindst af alle Produktionsmidler under Krigen og efter Krigen — drejer det sig om saa overordentlig lidt. — Konjunktursvingningernes Paavirkning kan ingen fritage den mindre Jordbruger for.

De Valgbetragtninger, som den højtærede Minister var inde paa, skal jeg ganske lade ligge; det forekommer mig, at de slet ikke vedkommer Sagen. Men ved at høre paa den højtærede Minister kunde man komme til at tro, at det, det for ham egentlig kommer an paa her, er at skaffe sig de flest mulige Vælgere ved de Forslag, vi her forhandler.

Jeg har nu den Opfattelse, at hvis den højtærede Minister flittigt vil holde den samme Tale, som han holdt her forleden Dag, ude i Befolkningen, skal han ikke være saa helt sikker paa, at den bliver bedømt saaledes, som han aabenbart selv venter, den vil blive bedømt. Jeg siger ligesom den højtærede Minister: den sunde Sans lever endnu, og til sund Sans hører ogsaa Retsfølelse, Evnen til at skelne mellem, hvad der er Ret, og hvad der er Uret. Jeg tror, at denne Sans lever i Befolkningen, og denne Retsfølelse vil aldrig kunne forliges med de Principper, disse to Forslag er bygget op paa.

Det ærede Medlem Hr. Olufson udtalte i Aftes meget højstemt og patetisk: Socialdemokratiet har erobret den danske Folkesjæl. Jeg vil sige til Socialdemokraterne: Det skal De ikke være alt for sikre paa. Socialdemokratiet har erobret det radikale Rigsdagsparti, det kan jeg nok se. Men det radikale Parti er ikke det samme som Folkesjælen. Og Socialdemokraterne skal heller ikke være alt for sikre med Hensyn til deres eget Forhold til Folkesjælen. Folkesjælen — for at bruge det ærede Medlem Hr. Olufsons Udtryk — kan nok til en Tid lade sig daare og lokke af sød og venlig Tale, men hvis der bliver Fare paa Færde, kan Folkesjælen ogsaa tænke selv, saa kan den rejse sig, og saa kan den handle. Det